

I

Una porositat en la felicitat o alguna cosa així.

Si no, qui pot explicar l'inesperat?

Les trobades decidides a embellir-nos la vida sorgeixen en els dies grisos, és així, no les anuncia res. Avancem sobre la marxa en la trivialitat d'un dia, fosc i alhora pàl·lid, sense esperar res més que l'endemà, massa conscients de les llacunes del món, tan poc de la nostra sort desitjable, i aquest moment, una alegre xamba diu que ara ens toca, pèndol estrany que vincula l'amplitud d'una història a la improbabilitat de la seva manifestació.

No és gaire elegant una galeria de centre comercial. La del Carrefour de Sallanches no s'aparta de la norma. De primer ens atordeix: un sostre baix de quadrats grisos com si el cel no existís i sense que el trobem a faltar gaire més que això. Després ens operen, pertot arreu una llum blanca, tot amb un trepà, al principi fereix i ja no sentim res més. En definitiva, soroll, molt, la nostra època no accepta el silenci, algú, des d'enlloc, crida les receptes d'una vida millor, les

mateixes per a tots; ja podem errar, amagar-nos o que ens sigui igual, ens troba. Cada deu passes hi ha coses que pampalluguegen. Al voltant, la gent acostumada, i jo hi estic. Aquests llocs on l'home ha cedit tot projecte d'encant entre els quals la contenció, un dels seus ornaments. Aquests llocs sense ànima real i on la meua s'eixamplarà per sempre.

El bar s'anomena Le Pénalty, hauria pogut ser Le Corner, sobre els vidres un fons verd enciam, una porteria, un tipus alt i morè vestit de blau una mica pelat, sembla Zidane, i unes pilotes dibuixades amb tìpex. S'hi poden prendre cent beuratges, fer la travessa, jugar a la loteria i comprar tabac, és un tresor de drogodependències i res no s'oposa a acumular-ne. Et serveixen un cafè carbonitzat que els francesos diuen que és exquisit i un cacauet recobert de cacau amb la seva funda de plàstic. A la barra es parla fort, es tracta d'una geopolítica matisada; poder-ho explicar tot designant un sol culpable sembla fer còmoda la vida.

Agafó un diari. Sols, als llocs públics i per dissimular que ho estem, ens proveïm de la primera bagatel·la i juguem a la vida densa. El 2003, encara existeixen aquells diaris primets d'anuncis locals amb el títol del departament, aquí el 74. Als marges, alguns lectors anteriors hi han gargotejat dibuixos que només els diuen coses a ells i que els deuen haver fet sentir bé. En aquestes quatre pàgines, es canten les mil meravelles de tot i en essència de res. M'hi evadeixo, això demostra l'ambició del dia. Alguns anuncis surten de l'Alta Savoia i s'aventuren més enllà.

Llegeixo sense cap planificació, salto moltes línies, passo d'un tema a un altre, accepto el primer que passa sense buscar més que històries amables. I surgeix. Pàgina 6, a dalt a l'esquerra, sota una taqueta d'aigua que fa bavejar les paraules, ben a la vora d'una furgoneta de segona mà corretja transmissió OK a convenir i d'en Marc, també veterà en el

mercat, que busca un jove intrèpid per passar-s'ho bé. Pàgina 6, doncs, cotxes de segona mà, homes com una teia i ell, allà, pacientment immòbil, sord a les agitacions, ja plàcid. Un gos. Allà, entre dotze germans més o menys semblants excepte l'ordre d'arribada a aquesta terra, tots nascuts el 4 d'octubre de 2003, al nostre món, tot comença per un naixement; les aparicions són una altra cosa. Dotze bovers de Berna, pobra, la mare, un estiu de canícula, dotze entre els quals 6M i 6F però aquí com en altres mons, el masculí preval. Dotze de cop, una bona càrrega, paraula que, entre els constructors, determina el pes suportable. Demano un segon cafè. Al bar, una senyora de rosa té sobre l'avantbraç una mena de pequinès que encara ara no sé si sap caminar.

Pensant a aïllar-me del soroll, surto amb dificultats del bar cap al passadís central, només varia la remor. A davant, un cartell ple de sorra blanca, d'un blau insòlit, d'una dona jove més que vista i que corre somrient d'orella a orella: hi ha escrit «NO SOMIÏS MÉS LA TEVA VIDA, VIU ELS TEUS SOMNIS», es dona crèdit per tot. Sense saber per què, què dius ara, marco el número inscrit a la part de baix de l'anunci. Una crida, un impuls, alguna cosa que estira i alhora empeny, una mica repel·leix. Creiem en les rampe llades, però aquestes germinen en sordina des de fa tants anys, ens coneixen fins a tal punt que tan aviat com els donem aire, sorgeixen, disfressades de pulsio immediata o de veritat vinguda de fora.

La senyora Château, es diu així, respon amb la promptitud d'aquells que saben per què sona el telèfon. Em diu que els cadells estan disponibles excepte un, ja, però que sens dubte volaran aviat. Això em molesta una mica, no ho accepto, no l'accepto, aquesta comminació incessant a la velocitat,

no en aquest moment que tinc la idea d'assaborir. Excepte que aquesta coseta que tinc dins és meva i per tant omple tot allò que li dona la gana i dictarà totes les presses que vulgui. Li responc que, amb un mes d'edat i si els costa caminar, són una mica joves per volar, amb aquestes frases pesades que desenfunden els pocatraces en societat, que es defensen de la realitat mitjançant l'ús –pensen a propòsit d'això– de l'humor. Ella em respon amb una muda indiferència que valida, si és que calia, el meu detall marginal. Però crec que l'entenc, ella representa el seu paper de meravella, li ha arribat l'hora d'abonar nits vetllant una femella gestant, al cap i de memòria el número del veterinari de guàrdia; l'hora de capitalitzar els tendres sentiments que l'home sent pel gos. Es pot fer negoci de l'amor sense vergonya, fins i tot és cosa fàcil de tant com no té preu. Li dic que segurament passaré el cap de setmana, per veure, si li va bé. És bromista, aquesta paraula, *segurament*, ens agradaria que murmurés *potser* però clama una evidència. *Per veure*, també, no ha sorgit d'enlloc, sembla aquella sentència que retruny a les taules de pòquer quan es reclama al destí que s'inclini, si li plau, del costat favorable de la nostra existència.

En penjar, torno a la meva tauleta coixa de fals marbre gris, aquí voldríem que Sartre i Platini conversessin. M'hi espera un vertigen, d'aquells que les evidències contràries de l'impuls i del fre fan créixer de meravella. Sé què significa baixar fins allà, a la vora de Mâcon. No és fer una visita. Ni espigolar un element extra per a la reflexió. Ni ajornar. És provocar. Fer que es trobin dos éssers vius i unir les seves històries durant milers de dies. No es menteix als amors naxents. Si la meva furgoneta blanca agafa aquella direcció, no serà per veure si no és satisfer una realitat ja ben proveïda d'alegries i de mancances. I jo en seré l'únic responsable, que jo sàpiga, ella o ell no han formulat cap demanda.

Ja vaig «tenir» un gos. L'İko, una meravella de company, un labrador beix de cos i fosc d'orelles, que els seus anteriors propietaris (aquesta és la idea que alguns es fan del seu vincle amb aquest objecte movent, també hi ha *amo*, però què dir-ne?) havien batejat com a Ivoire i després havien abandonat covardament; la juguina, a imatge del seu nom, només era una matèria preuada, arrencada i exhibida de la qual un es cansa. Un matí d'abril, vaig entrar a la protectora de Brignais i vaig alliberar una gàbia, n'hi havia cent més de plenes. Era tan poc ivori que no responia a aquest suau nom de les cobejances. İko esqueia més al nostre gust per les tribus. Aquell va ser el principi d'una història lluminosa de la qual no creia suposar el final, alegria constant, a l'aigua, la neu, els boscos, a la vora del foc, prop de la vida i just al marge, un encant equilibrat però dèbilment perdurable; un dia, sense queixar-se'n, la mandíbula se li va inflar de sang, jo vaig agafar el cotxe dels pares, el gros, el fiable, fins a l'escola veterinària de Maisons-Alfort, l'única estructura que podia dur a terme un escàner, aquest examen essencial o indecent segons el lloc que atorguem a les bestioles en la visió pròpia d'un món útil. La veterinària em va dir que només li quedaven uns mesos de vida, els gossos imiten les persones fins i tot en el càncer general. El que va venir li va donar molta raó, els veterinaris, i aquest és el seu defecte, s'equivoquen poc. De tornada, la tristesa em va agafar pel coll, vaig plorar quatre hores seguides a l'A6 fins que el cos se'm va assecar. Cal plorar, em deia l'àvia, si no, les llàgrimes de dins fan més mal i podreixen els ossos. L'İko dormia als seients de darrere i jo em convencia que no havia entès res, que els gossos no tenen consciència de la seva finitud; dels animals, ens encomanem a la seva clarividència o la seva ignorància, segons el que protegeixi el nostre cor. Un matí, després de mil ajornaments egoistes, l'amor va vèncer

el vincle. Va caler despenjar el telèfon per demanar una cita que robés una vida, anar al veterinari, al seu, al meu, i tornar-ne sol, atracat, un collar i un grapat de pèls com a únics talismans. En pocs centilitres d'una xeringa, el després s'apaga i res no torna. Crec que l'Ílko vivia content a la nostra terra, teníem incomptables projectes, malgrat tot ho sabíem, esperar no és mai preferible.

Des de llavors, la seva absència acompanya cadascun dels meus dies i no trobo del tot normal que la vida continuï. Així doncs ja ho sé. De quin projecte afectiu es tracta. Ja he plorat amb una medalla al palmell de la mà. Tenir un gos és acollir un amor immarcescible, no ens separem mai, la vida se n'encarrega, els declivis són il·lusoris i els finals, insostenibles. Tenir un gos és agafar un ésser de pas, comprometre's a una vida folgada, certament feliç, irremeiablement trista, gasiva en res. El terme d'aquesta unió no suposa cap misteri: abandonar-se a negar-lo o no fer més que considerar-lo, en els dos casos, la tristesa ronda, et maltracta i és un ball estrany, balanceig de cada dia, perquè l'alegria es posi en primer pla, bandegi aquesta evidència i l'ofegui. La biologia, ciència de la vida, diuen, s'apassiona poc pels idil·lis creuats. Si el teu amor de pare es dirigeix a una criatura de la teva pròpia espècie, l'experiència del temps diu que et sobreviurà i no hauràs de patir estralls en la teva vida perquè la seva s'ha acabat. Quan el teu amor es trasllada a un ésser viu d'una altra categoria i amb una durada de vida mitjana, amb tota la lògica implacable aflorarà la data en què el nounat t'atraparà en edat, l'excedirà i es morirà. És d'un il·logisme absolut, paradoxa última i no de les més amables: la mort d'un gos va contra natura. S'ha de saber, aquesta felicitat té data de caducitat, per molt que dediquis cada dia a l'alentiment de la seva vida o a l'acceleració de la teva, és així, no es negocia amb la cronobiologia, els gossos s'apaguen. Els

amants del lloro gris ho han entès bé i se'ls assequen menys les còrnies. Sobrefilar la vida pròpia amb la presència d'un gos és entendre que la felicitat modela la tristesa, és mesurar com l'absència és un mal soluble en les memòries, per vastes i felices que siguin, és acceptar que cada minut volàtil sigui viscut set vegades més intensament que de costum, és topar amb aquest seductor i vertiginós projecte de no sabotejar cap instant i de celebrar la vida de manera entusiasta. Per aquesta realitat i pels pebrots que calen per acceptar-la, professo a tota persona que adopta un gos de manera lleial una admiració immediata i definitiva.

En sortir de Le Pénalty, imbuït d'aquesta idea, penso que ha arribat l'hora de tornar a posar a la meua vida una mica d'aquesta audàcia d'estimar. Hi torno breument per comprar-me una d'aquestes coses per gratar, com que el meu horòscop és mediocre, és l'únic mitjà que he trobat per orientar aquesta jornada d'una vegada per totes a favor meu.

A fora del centre comercial fa bo, qui ho podia saber.

Torno a trucar a la senyora Château, que despenja també de pressa. Per acabar, passaré avui dissabte, al capdavall, ella té dret com tothom al descans dominical. Abans d'arrencar la furgoneta, entre les planxes de la qual un gos gros no estaria estret, observo les muntanyes. Des de l'aparcament, la serralada del Mont Blanc resplendeix, la dels Fiz intimidada, totes dues conviden a la valentia. Deixo que la ment divagui però tement que s'ordeni, li murmuro que vagi a veure pel cantó dels somnis.

Després em refaig, empro totes les acrobàcies intel·lectuals per esquerdar el disegni irrefutable d'aquest trajecte, és una lluita ben desigual. Escodrinyo en la raó quan de normal la temo. Em dic que el dissabte és molt mal dia per

prendre decisions importants susceptibles de dibuixar la vida futura. És un dia de vulnerabilitat econòmica i simbòlica. Per poc que la setmana hagi estat pesada, reclamem el que se'ns deu de superficialitat, l'extra de després de tot, sovint més que no cal i vacil·lem fins a l'extravagant. Fins i tot m'atreveixo a convocar les problemàtiques identitàries; des del 2002 i Le Pen a la segona volta, estan inspirats els qüestionaments al voltant d'éssers nativament superiors a altres i de fronteres estanques, els extrems de tots els partits han aconseguit imposar-nos les seves temàtiques sota el prisma de les quals s'ha de llegir el món i temo que els francesos tinguin ganes de provar-ho. Un bover de Berna de Mâcon, això sí que és una impostura al·lògena! Jo, il·lusionat amb la mitologia alpina des de la infantesa, santbernat, Rébuffat i les inassolibles edelweiss, visitar la icona dels vaquers de Berna als plans replecs de Saona i Loira, aquí hi ha com un somni rebaixat que deshonora el soca-rel, l'ornat Zermatt hauria estat més brillant. I el pèndol torna, em convenço del contrari. Que una distància de les rigideses de la Suïssa alemanya es convidi a l'assumpte no entelarà la vida barroca que aquest gos podria abraçar. El curs del franc suís i el meu anhel de confluències acaba de sumar-me als encants borgonyons. Que orientable que és la vida.

Faig un cop d'ull al mapa. Confrançon. A40. D1079.
No és tan lluny com sembla. I qui sap, al meu abast.